Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

Evaluation of Study skills and Learning styles in Students of Shahrekord University of Medical Sciences in 1400

M. Ansari (Medical Student)[1] , M. Moezzi (PhD)[2*]

1. School of Medicine, Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran.
2. Department of Community Medicine, School of Medicine, Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran.

Article Info

Article Type:

Research Article

Received:
26 May 2024

Revised:
3 Jun 2024

Accepted:
23 Jun 2024

Published online:
30 Jun 2024

ABSTRACT

Background and Objective: Study skills and learning styles are two effective factors in student's learning and academic performance. This study determined students' study skills and learning styles at Shahrekord University of Medical Sciences.

Methods: This cross-sectional study was done on 257 Shahrekord University of Medical Sciences students. method of sampling was based on the number of students in each faculty; we applied a simple random sampling method to choose samples from them.

Findings: 75% of students had average study skills and 13% had poor study skills. The relationship between the average score of study skills with gender, grade point average, and type of faculty was not significant, but married students with an average score of 133.52 had significantly higher scores than single students with an average score of 121.61 (P=0.001). Married students had higher scores than single students in the reading textbooks (with an average score of 21 and P=0.023), note-taking (with an average score of 13.41 and P=0.002), memory enhancement (with an average score of 25.25 and P=0.001) and time management (with an average score of 14.94 and P=0.005). The preferred learning style of students respectively was convergent (37.4%), absorbing (28.4%), adaptive (8.2%), and divergent (3.9%). Also, about 22.2% of students combined two or more learning styles. No significant relationship was found between learning styles and gender, grade point average, and type of faculty.

Conclusion: Most of the students of Shahrekord University of Medical Sciences had average study skills, which considering the better study conditions of married students, it seems marriage is an effective item in this issue by creating peace. The dominant learning style of the studied students was convergent and absorbing.

Keywords: *Study skills, learning styles, student*

Cite this article: M. Ansari, M. Moezzi. Evaluation of Study skills and Learning styles in Students of Shahrekord University of Medical Sciences in 1400. Medical Education Journal. 2024; 13: e3.

© The Author(s).
Publisher: Babol University of Medical Sciences

*Corresponding Author: M. Moezzi
Address: Departmant of Community Medicine, School of Medicine, Shahrekord University of Medical Sciences, Shahrekord, Iran.
Tel: +98 (3833384374). **E-mail:** lmoezzi@yahoo.com

Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

بررسی مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در سال ۱۴۰۰

مهدی انصاری (Medical Student)[۱] ، معصومه معزی (PhD)[۲*]

۱. دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران
۲. گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

دریافت:
۱۴۰۳/۳/۶

اصلاح:
۱۴۰۳/۳/۲۴

پذیرش:
۱۴۰۳/۴/۳

انتشار:
۱۴۰۳/۴/۱۰

چکیده

سابقه و هدف: مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری، دو عامل موثر بر یادگیری و عملکرد تحصیلی افراد می‌باشند. این مطالعه با هدف تعیین مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد انجام گرفت.

مواد و روش ها: این پژوهش، بر روی ۲۵۷ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و به شیوه نمونه‌گیری طبقه‌بندی بر اساس تعداد دانشجویان هر دانشکده و سپس بصورت تصادفی ساده انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه مهارت‌های مطالعه کانگاس و پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب بود.

یافته ها: دانشجویان از مهارت مطالعه متوسط و ۱۳٪ از مهارت مطالعه ضعیف برخوردار بودند. ارتباط میانگین نمره مهارت‌های مطالعه با جنسیت، معدل و نوع دانشکده معنادار نبود ولی افراد متأهل با میانگین نمره ۱۳۳/۵۲ بطور معناداری نمره بالاتری نسبت به افراد مجرد با میانگین نمره ۱۲۱/۶۱ داشتند (P=۰/۰۰۱). دانشجویان متأهل در حیطه‌های خواندن متون درسی با میانگین نمره ۲۱ (P=۰/۰۲۳)، یادداشت برداری با میانگین نمره ۱۳/۴۱ (P=۰/۰۰۲)، تقویت حافظه با میانگین نمره ۲۵/۲۵ (P=۰/۰۰۱) و مدیریت زمان با میانگین نمره ۱۴/۹۴ (P=۰/۰۰۵) نسبت به دانشجویان مجرد بهتر بوده‌اند. سبک یادگیری ترجیحی دانشجویان به ترتیب همگرا (۳۷/۴٪)، جذب‌کننده (۲۸/۴٪)، انطباق‌یابنده (۸/۲٪) و واگرا (۳/۹٪) بود. حدود ۲۲/۲٪ دانشجویان نیز از ترکیبی از دو یا تعداد بیشتری سبک یادگیری استفاده می‌کردند. بین سبک‌های یادگیری و جنسیت، معدل و نوع دانشکده اختلاف معناداری یافت نشد.

نتیجه گیری: اکثر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد دارای مهارت مطالعه متوسط بودند که با توجه به بهتربودن شرایط مطالعه در دانشجویان متأهل، بنظر می‌رسد تأهل با ایجاد آرامش در این زمینه تاثیرگذار است. سبک یادگیری غالب دانشجویان مورد مطالعه همگرا و جذب‌کننده بوده است.

واژه‌های کلیدی: *مهارت‌های مطالعه، سبک‌های یادگیری، دانشجو*

استناد: مهدی انصاری، معصومه معزی. بررسی مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در سال ۱۴۰۰. مجله آموزش پزشکی ۱۴۰۳؛ ۱۳: e۳.

© The Author(s)
Publisher: Babol University of Medical Sciences

* مسئول مقاله: معصومه معزی
آدرس: ایران، شهرکرد، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، دانشکده پزشکی،گروه پزشکی اجتماعی
تلفن: ۰۳۸۳۳۳۸۴۳۷۴
رایانامه: lmoezzi@yahoo.com

سابقه و هدف

مهارت‌های مطالعه و راهبردهای آن، به مجموعه افکار و رفتارهای نهان و آشکار قابل تغییر از طریق مداخلات آموزشی اطلاق می‌شود که باعث موفقیت در یادگیری می‌شوند (۱). همچنین هر فعالیت شناختی، عاطفی یا رفتاری که باعث تسهیل فرایند ذخیره، بازیابی و استفاده از دانش یا آموخته‌ها شود، به عنوان مهارت‌های مطالعه در نظر گرفته می‌شود (۲). عملکرد تحصیلی افراد اساس موفقیت و پیشرفت محسوب می‌گردد و بهبود و توسعه آن از اهداف اصلی مراکز آموزشی مانند دانشگاه‌ها می‌باشد. عوامل مختلفی بر عملکرد تحصیلی افراد تاثیرگذارند که عادات و مهارت‌های مطالعه را می‌توان از جمله این عوامل دانست (۳). کاربرد بهتر فنون مطالعه موجب سریع‌تر شدن، لذت‌بخش‌تر شدن و آسان‌تر شدن مطالعه می‌شود که در پی آن علاقه به مطالعه افزایش یافته و مطالب بیشتری با صرف زمان کوتاه‌تری فراگرفته می‌شوند. به طور کلی کاربرد فنون مطالعه و علاقه نسبت به مطالب مورد مطالعه به عنوان دو عامل ثمربخش‌تر شدن مطالعه در نظر گرفته می‌شوند (۴). مطالعه در یادگیری، عملکرد، پیشرفت تحصیلی و همچنین آینده شغلی دانشجویان بسیار تاثیرگذار است و آگاهی از مهارت‌های مطالعه صحیح، مزایای قابل توجهی همچون کاهش خستگی و اضطراب، صرفه‌جویی در وقت، افزایش انگیزه و در نهایت یادگیری بهتر و پیشرفت تحصیلی را به ارمغان می‌آورد. در پژوهش اَبید و همکاران رابطه میان مهارت‌های مطالعه و پیشرفت تحصیلی سنجیده شده که نتایج آن رابطه معنادار متوسطی را نشان داد. با این حال متأسفانه دانشجویان در دوران تحصیل در مدرسه و قبل از ورود به دانشگاه مهارت‌ها و عادات صحیح مطالعه را فرا نگرفته‌اند و مهارت‌ها و عادات مطالعه آن‌ها در حد عالی نیست. همچنین گفته می‌شود که دانشجویان برتر از نظر عملکرد تحصیلی، بیشتر با تکیه بر استعدادها و توانایی‌های فردی و ذاتی خود به این برتری دست یافته‌اند (۵و۶و۷). در سال‌های اخیر این مقوله در داخل و خارج از کشور مورد توجه قرار گرفته است و از جمله اقداماتی که برای بهبود این مهارت‌ها صورت گرفته است، می‌توان به برگزاری کارگاه‌ها و کلاس‌های آموزشی، برگزاری جلسات مشاوره‌ای و توزیع جزوات آموزشی مربوطه اشاره داشت (۸). بر اساس مطالعات صورت گرفته، اگر مهارت‌های یادگیری و مطالعه دچار نارسایی باشند، تمامی مزایای یک محیط آموزشی مطلوب و همچنین قابلیت‌های هوشی، شخصی و سلامت جسمی- روانی افراد به طور منفی تحت تاثیر قرار می‌گیرند (۹). پایین آمدن سطح کارایی و بازدهی، تضعیف روحیه، کاهش اعتماد به نفس، خستگی و دلزدگی از مطالعه از دیگر اثرات عدم رعایت اصول مطالعه صحیح می‌باشند (۱۰). عدم انتخاب روش مطالعه صحیح باعث اتلاف انرژی و وقت دانشجویان، گرایش به سمت عادت‌های بد مطالعه و عقب‌ماندگی تحصیلی آنها می‌شود و نیز اکثر دانشجویان را دچار سردرگمی و اضطراب نموده و عملکرد آنها را در امتحانات مختل خواهد کرد (۱). همچنین در مطالعه‌ای ذکر شده است که بین عدم آگاهی از مهارت‌های مطالعه و یادگیری، با هیجانات منفی تحصیلی و خود ناتوان‌سازی تحصیلی دانش آموزان ارتباط وجود دارد (۱۱). مطالعه دیگری بین علائم افسردگی با مهارت‌های ضعیف مطالعه ارتباط نشان داد (۱۲). در مطالعه دیگری نیز بیان شده است که هرچه مهارت‌های مطالعه ضعیف تر باشند، علائم پریشانی بیشتر می‌شوند (۱۳). در زمینه آگاهی دانشجویان از مهارت‌ها و عادات مطالعه صحیح، در دانشگاه‌های مختلف کشور پژوهش‌هایی صورت گرفته است. براساس مطالعه‌ای که در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت صورت گرفت، ۸۹٪ دانشجویان دارای عادات مطالعه‌ای نسبتاً مطلوب بودند (۱۴). مطالعه‌ای دیگر در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نشان داد که حدودا ۸۰٪ دانشجویان از نظر مهارت‌های مطالعه در سطح متوسط و فقط حدود ۶٪ در سطح خوب قرار داشتند (۱۵). طبق مطالعاتی مشابه، از نظر آگاهی از مهارت‌های صحیح مطالعه، حدود ۵۵٪ دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت یزد در سطح متوسط و حدود ۳۰٪ در سطح خوب (۱۶)، حدود ۶۰٪ دانشجویان دانشگاه‌های شهر اردبیل در سطح متوسط و حدود ۳۰٪ در سطح خوب (۱۷) و حدود ۸۰٪ دانشجویان دانشکده پرستاری آبادان در سطح نسبتاً مطلوب و ۸٪ در سطح مطلوب (۸) قرار داشتند. از نتایج این مطالعات چنین برداشت می‌شود که اکثر دانشجویان کشور از نظر مهارت‌های مطالعه در سطح ایده‌آل نیستند.

یکی دیگر از عوامل مربوط و موثر بر یادگیری، سبک یادگیری افراد است. سبک‌های یادگیری به چگونگی یادگیری یادگیرنده اشاره دارند و اینکه روشی که افراد در یادگیری بر دیگر روش‌ها ترجیح می‌دهند (۱۸). طبق عقیده دِیوید کُلب، یادگیری یک چرخه چهار مرحله‌ای می‌باشدکه مراحل آن به ترتیب شامل تجربه عینی (احساس کردن)، مشاهده تأملی (مشاهده کردن)، مفهوم‌سازی انتزاعی (فکر کردن) و آزمایشگری فعال (انجام دادن) می‌باشند. این مراحل در اصل چهار شیوه یادگیری را معرفی می‌کنند که شیوه یادگیری مشاهده تأملی در مقابل آزمایشگری فعال و شیوه تجربه عینی در مقابل مفهوم‌سازی انتزاعی قرار می‌گیرند. کلب با ترکیب این چهار شیوه یادگیری، چهار سبک یادگیری واگرا (احساس کردن+مشاهده کردن)، همگرا (فکر کردن+انجام دادن)، جذب‌کننده (مشاهده کردن+فکر کردن)، انطباق‌یابنده (احساس کردن+انجام دادن) را ارائه داده است (۱۹). افراد دارای سبک یادگیری همگرا، روی موضوعات فکر کرده و آن‌ها را به صورت عملی انجام می‌دهند و در حل مشکلات خاص از عقاید و نظریات بهره می‌برند. افراد دارای سبک یادگیری واگرا، تجربه‌کردن و نگاه‌کردن دقیق را ترجیح می‌دهند و در نگاه‌کردن به موقعیت‌های مختلف از زوایای گوناگون و سازماندهی بعضی از ارتباطات مهارت دارند. افراد داری سبک یادگیری انطباق‌یابنده، با استفاده از تجربه‌کردن و انجام‌دادن می‌آموزند و کارکردن با اشیاء و کسب تجربیات جدید در حین انجام فعالیت از ویژگی‌های این افراد می‌باشد. افراد با سبک یادگیری جذب‌کننده، فکرکردن و نگاه‌کردن را می‌پسندند و سازماندهی مناسب اطلاعات و استفاده از مفاهیم انتزاعی برای درک موقعیت از ویژگی‌های این افراد می‌باشند (۲۰). توجه به سبک‌های یادگیری، موجب تسهیل فرایندهای آموزش و یادگیری، انتخاب درست رشته تحصیلی و برگزیدن موقعیت شغلی مناسب می‌شود (۲۱). آگاهی اساتید از سبک‌های یادگیری فراگیران، می‌تواند روش‌های آموزشی اساتید را به سمت روش‌هایی موثرتر و کارآمدتر سوق دهد و بدین ترتیب، یادگیری فراگیران افزایش یابد (۲۲). به گفته محققان، عدم همخوانی بین سبک یادگیری با رشته تحصیلی فرد، منجر به نارضایتی وی نسبت به آن رشته و یا انصراف از رشته تحصیلی می‌شود. افسردگی در طی تحصیل، عدم تمایل برای ورود به بازار کار و ترک حرفه از دیگر مشکلات دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی می‌باشد که یکی از دلایل آن، نادیده گرفتن سبک‌های یادگیری است (۱۹، ۲۱، ۲۳).در نتیجه می‌توان اظهار داشت که مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری به عنوان دو عامل مهم و تاثیرگذار در فرایند یادگیری و آموزش می‌باشند و رسیدگی و توجه به این دو عامل می‌تواند بسیاری از مشکلات مربوطه را حل کند؛ همانطور که نادیده گرفتن آن‌ها تاثیرات بدی بر نظام آموزشی و فرایندهای یادگیری دانشجویان خواهد داشت. بنابراین، بررسی این دو عامل مهم در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به عنوان هدف مطالعه حاضر در نظر گرفته شده است.

مواد و روش ها

مطالعه توصیفی-تحلیلی اخیر بر روی ۲۵۷ نفر از دانشجویان رشته‌ها و مقاطع مختلف تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در سال ۱۴۰۰ انجام شد. جامعه نمونه در این پژوهش به وسیله روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی بر اساس تعداد دانشجویان هر دانشکده و انتخاب دانشجویان هر دانشکده بصورت تصادفی ساده بوده است. این طرح پژوهشی بعد از تصویب و اخذ کد اخلاق(IR.SKUMS.REC.1400.211) و تایید و اخذ مجوز از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد انجام شده است. اشتغال در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و رضایت آگاهانه از معیارهای ورود و عدم تکمیل کلیه سوالات پرسشنامه از معیارهای خروج این مطالعه در نظر گرفته شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بود و پرسشنامه‌ها توسط گوگل‌فرم به صورت الکترونیک تنظیم و لینک پرسشنامه‌ها همراه با توضیحاتی در مورد اهداف پژوهش به همراه کد اخلاق طرح برای دانشجویان ارسال شد. پرسشنامه های مورد استفاده در این مطالعه، مشتمل بر سه بخش بود ؛ قسمت اول شامل اطلاعات دموگرافیک (سن – جنس – وضعیت تأهل – نوع سکونت – دانشکده – ترم تحصیلی – معدل کل – سابقه مشروطی)، منابع مطالعه (کتاب، جزوه یا هردو)، زمان مطالعه (صبح، عصر یا شب) و زمان آماده‌سازی برای امتحان (طول ترم، فرجه یا شب امتحان) بوده و در بخش دوم، دانشجویان باید به

سوالات پرسشنامه مهارت‌های مطالعه کانگاس(Congos Study Skills Inventory) پاسخ می‌دادند و بعد از آن در بخش سوم، پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب(Kolb learning styles inventory) قرار داده شد.

پرسشنامه مهارت‌های مطالعه کانگاس ۵۰ سوال دارد و مهارت های مطالعه را در حیطه های خواندن متون درسی، یادداشت‌برداری، تقویت حافظه، آمادگی برای امتحان، افزایش تمرکزو مدیریت زمانمیسنجد. برای هر سوال ۴ گزینه "همیشه"، "اغلب اوقات"، "گاهی اوقات" و "به ندرت" در نظر گرفته شده که به ترتیب با نمرات ۴ تا ۱ نمره‌گذاری می‌شوند. سپس نمرات سوالات با یکدیگر جمع شدند و کسب نمره ۱۵۰ تا ۲۰۰ به عنوان مهارت مطالعه خوب، کسب نمره ۱۰۰ تا ۱۵۰ به عنوان مهارت مطالعه متوسط و کسب نمره کمتر از ۱۰۰ به عنوان مهارت مطالعه ضعیف در نظر گرفته شدند. روایی و پایایی این پرسشنامه در پژوهش بادله شموشکی و همکاران(۱۳۹۲) بررسی و با با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲٪ مورد تایید قرار گرفت (۲۴).

پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب ۱۲ سوال ۴ گزینه‌ای داشته و سبک‌های یادگیری افراد را در دو بعد تجربه عینی(احساس کردن)- مفهوم‌سازی انتزاعی(فکر کردن) و مشاهده تأملی(مشاهده کردن)- آزمایشگری فعال(انجام دادن) مورد سنجش قرار می‌دهد و از ترکیب این ابعاد، چهار سبک یادگیری واگرا (احساس کردن+مشاهده کردن)، همگرا (فکر کردن+انجام دادن)، جذب‌کننده (مشاهده کردن+فکر کردن)، انطباق یابنده (احساس کردن+انجام دادن) به دست می‌آید. آزمودنی در هر سوال با ۴ گزینه روبرو می‌شود و گزینه‌های هر سوال را مطالعه کرده و هر گزینه را با یکی از اعداد ۱ تا ۴ نمره‌دهی می‌کند؛ به طوری که اگر آن گزینه بیشترین مطابقت را با سبک یادگیری وی دارد نمره ۴، مطابقت در حد متوسط، نمره ۳، مطابقت در حد ضعیف نمره ۲ و عدم مطابقت با سبک یادگیری نمره ۱ گرفته و نمره‌دهی برای همه گزینه‌های هر سوال باید انجام شود. در این پرسشنامه گزینه اول همه سوالات به روش یادگیری از طریق احساس کردن، گزینه دوم از طریق تماشا کردن، گزینه سوم از طریق فکر کردن و گزینه چهارم به روش یادگیری از طریق انجام دادن اشاره دارند. برای بدست آوردن شیوه یادگیری آزمودنی، گزینه های مشابه هر ۱۲ سوال با هم جمع شدند، یعنی ابتدا گزینه‌های اول هر ۱۲ سوال با هم جمع شدند و این کار برای گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ نیز تکرار شد؛ به این ترتیب چهار نمره کلی به دست آمد که نمره کل اول، یعنی گزینه‌های ۱ به عنوان شیوه یادگیری تجربه‌ی عینی، نمره کل دوم یعنی گزینه‌های ۲ به عنوان شیوه یادگیری مشاهده تأملی، نمره کل سوم یعنی گزینه‌های ۳ به عنوان شیوه یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی و نمره چهارم یعنی گزینه‌های ۴ به عنوان شیوه یادگیری آزمایشگری فعال در نظر گرفته شد. نمره‌ای که از بقیه نمره‌ها بیشتر است، شیوه یادگیری غالب آزمودنی را نشان می‌دهد. سپس دو محور مختصات (یک محور عمودی و یک محور افقی) رسم شد. در انتهای بالای محور عمودی شیوه یادگیری از طریق احساس کردن و در انتهای پایین آن شیوه یادگیری از طریق فکر کردن، و در انتهای سمت راست محور افقی شیوه یادگیری از طریق مشاهده کردن و در انتهای سمت چپ آن شیوه یادگیری از طریق انجام دادن قرار گرفت. پس از آن نمره روش فکر کردن هر آزمودنی از نمره روش احساس کردن و نمره روش انجام دادن از روش تماشا کردن کم شدند و در نتیجه دو نمره برای هر آزمودنی به دست آمد. این دو نمره روی دو محور مختصات قرار گرفتند وبر اساس نقطه به دست آمده در محور مختصات، سبک یادگیری(همگرا، واگرا، جذب‌کننده و انطباق‌یابنده) هر فرد مشخص شد. ربع اول محور مختصات رسم شده مربوط به سبک یادگیری واگرا، ربع دوم مربوط به سبک یادگیری انطباق‌یابنده، ربع سوم مربوط به سبک یادگیری همگرا و در نهایت ربع چهارم مربوط به سبک یادگیری جذب‌کننده می‌باشد (شکل۱). روایی پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب در پژوهش دکتر صمد ایزدی و رجبعلی محمدزاده ادملایی، بررسی و آلفای کرونباخ آن(۰/۸) می‌باشد(۲۵). بعد از تکمیل

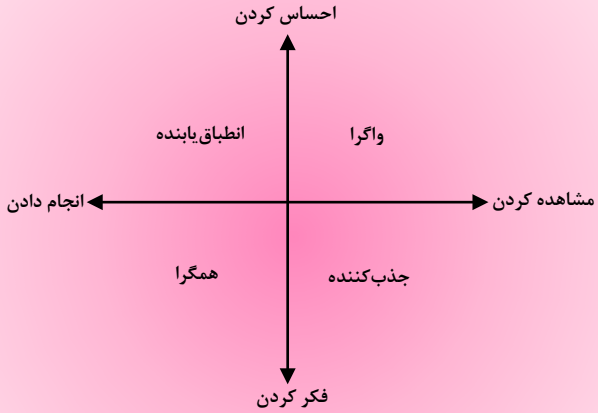

شکل۱: نحوه دستیابی به سبک یادگیری افراد

پرسشنامه‌ها توسط دانشجویان، داده‌های جمع‌آوری شده توسط نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۴ و با استفاده از آماره‌های توصیفی و آزمون‌های تحلیلی متناسب با متغیرهای کمی و کیفی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

در مجموع ۲۵۷ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در این پژوهش مشارکت کردند. میانگین سنی دانشجویان مورد مطالعه ۵/۰۹ ± ۲۲/۵۹ بود. ۶۹/۳٪ مؤنث و ۸۶٪ مجرد بودند. ۱۶/۳٪ دانشجویان مورد مطالعه از دانشکده پزشکی و ۲۷/۲٪ از دانشکده‌های پرستاری و مامایی شهرکرد و بروجن، و بقیه موارد از دانشکده پیراپزشکی، دانشکده بهداشت، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده فناوری‌های نوین بودند. محل سکونت ۶۰٪ آنان خوابگاه بود. ۷۱/۶٪ از دانشجویان اعلام کردند که از کتاب و جزوه هردو، به عنوان منبع مطالعه استفاده می‌کنند. ۴۰٪ دانشجویان مطالعه در هنگام شب را ترجیح می‌دادند و ۴۸/۶٪ آنان در زمان فرجه برای امتحانات آماده می‌شدند(جدول شماره۱).

جدول ۱: اطلاعات دموگرافیک آزمودنی‌ها

متغیرهای کیفی	مقیاس	فراوانی	درصد
جنس	مذکر	۷۹	۳۰/۷
	مؤنث	۱۷۸	۶۹/۳
وضعیت تأهل	مجرد	۲۲۳	۸۶
	متأهل	۳۶	۱۴
دانشکده	پزشکی	۴۲	۱۶/۳
	پرستاری و مامایی	۷۰	۲۷/۲
	پیراپزشکی	۸۰	۳۱/۱
	بهداشت	۴۲	۱۶/۳
	دندانپزشکی	۸	۳/۱
	فناوری‌های نوین	۱۵	۵/۸
سال تحصیلی	۱	۱۱۷	۴۵/۵
	۲	۵۲	۲۰/۲
	۳	۶۳	۲۴/۵
	۴	۱۷	۶/۶
	۵	۴	۱/۶
	۶	۱	۰/۴
نوع سکونت	خوابگاهی	۱۵۳	۵۹/۵
	غیرخوابگاهی	۱۰۴	۴۰/۵
منابع مطالعه	کتاب	۱۰	۳/۹
	جزوه	۶۳	۲۴/۵
	هر دو	۱۸۴	۷۱/۶
زمان مطالعه	صبح	۵۹	۲۳
	عصر	۹۶	۳۷/۴

	شب	۱۰۲	۳۹/۷
زمان آماده سازی برای امتحان	طول ترم	۴۰	۱۵/۶
	فرجه	۱۲۵	۴۸/۶
	شب امتحان	۹۲	۳۵/۸
سابقه مشروطی	بلی	۹	۳/۵
	خیر	۲۴۸	۹۶/۵
متغییرهای کمی	حداقل	حداکثر	میانگین و انحراف معیار
سن	۱۸	۴۳	۲۲/۵۹±۵/۰۹
معدل	۱۲	۱۹/۵	۱۶/۸۱±۱/۲۲

میانگین نمره مهارت‌های مطالعه در دانشجویان مورد مطالعه، ۲۱/۰۱ ± ۱۲۳/۲۸ با کمترین نمره ۶۹ و بیشترین نمره ۱۸۵ بود. ۱۲/۱٪ از دانشجویان مورد مطالعه دارای مهارت مطالعه خوب، ۷۵/۱٪ دارای مهارت مطالعه متوسط و ۱۲/۸٪ دارای مهارت مطالعه ضعیف بوده‌اند(جداول شماره۲و ۳).

جدول ۲ : میانگین نمره مهارت‌های مطالعه و حیطه‌های آن در دانشجویان مورد مطالعه

متغییر	حداکثر نمره قابل کسب	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
خواندن متون درسی	۳۲	۱۰	۳۱	۱۹/۷۳	۳/۸۳
یاداشت‌برداری	۲۰	۵	۲۰	۱۱/۳۶	۳/۵۰
تقویت حافظه	۳۶	۹	۳۵	۲۲/۶۳	۵/۰۳
آمادگی برای امتحان	۴۸	۱۴	۴۶	۲۹/۱۵	۵/۸۴
افزایش تمرکز	۴۰	۱۵	۳۹	۲۷/۴۱	۴/۵۶
مدیریت زمان	۲۴	۶	۲۴	۱۲/۹۶	۴/۵۷
مهارت کل	۲۰۰	۶۹	۱۸۵	۱۲۳/۲۸	۲۱/۰

جدول ۳: فراوانی کیفیت مطالعه در دانشجویان مورد مطالعه

کیفیت مهارت مطالعه	فروانی	درصد
خوب(۱۵۰-۲۰۰)	۳۱	۱۲/۱
متوسط(۱۰۰-۱۵۰)	۱۹۳	۷۵/۱
ضعیف(کمتر از ۱۰۰)	۳۳	۱۲/۸
کل	۲۵۷	۱۰۰

۳۰/۴ ٪ دانشجویان مورد مطالعه از شیوه یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی و ۲۹/۶٪ آنان از شیوه یادگیری آزمایشگری فعال استفاده می‌کردند. شیوه‌های یادگیری دانشجویان با معدل و سن آنان مرتبط نبوده است. سبک یادگیری ۳۷/۴٪ دانشجویان مورد مطالعه همگرا و ۲۸/۴٪ جذب‌کننده بود(جدول شماره۴).

جدول ۴: فراوانی شیوه‌ها و سبک‌های یادگیری دانشجویان مورد مطالعه

شیوه یادگیری	فراوانی	درصد
مفهوم‌سازی انتزاعی	۷۸	۳۰/۴
آزمایشگری فعال	۷۶	۲۹/۶
مشاهده تأملی	۳۵	۱۳/۶
مفهوم‌سازی انتزاعی–آزمایشگری فعال	۲۰	۷/۸
تجربه عینی	۱۴	۵/۴
مشاهده تأملی – مفهوم‌سازی انتزاعی	۶	۲/۳
مشاهده تأملی – آزمایشگری فعال	۵	۱/۹
تجربه عینی – مفهوم‌سازی انتزاعی	۴	۱/۶
ترکیبی از ۳ شیوه یادگیری یا بیشتر	۱۸	۷
سبک یادگیری	**فراوانی**	**درصد**
همگرا	۹۶	۳۷/۴
جذب‌کننده	۷۳	۲۸/۴
انطباق‌یابنده	۲۱	۸/۲
واگرا	۱۰	۳/۹
ترکیبی از دو سبک یادگیری یا بیشتر	۵۷	۲۲/۲
Total	۲۵۷	۱۰۰

میانگین نمره مهارت‌های مطالعه با وضعیت تأهل ارتباط داشته است (P=۰/۰۰۱)، به طوری که افراد متأهل با میانگین نمره ۱۳۳/۵۲ دارای مهارت مطالعه بهتری نسبت به مجردها با میانگین نمره ۱۲۱/۶۱ بوده‌اند. میانگین نمره مهارت‌های مطالعه با جنسیت، دانشکده، نوع سکونت و سال تحصیلی رابطه معناداری نداشته است. با این حال میانگین نمره مهارت‌های مطالعه در دانشجویان مؤنث کمی بهتر بوده است. همچنین دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی و بهداشت نسبت به بقیه دانشکده‌ها نمره بهتری داشته‌اند (جدول شماره ۵).

جدول ۵: ارتباط میانگین نمره مهارت مطالعه با اطلاعات دموگرافیک

اطلاعات دموگرافیک	متغییر دموگرافیک	فراوانی	میانگین نمره مهارت های مطالعه	انحراف معیار	p.v
جنسیت	مذکر	۷۹	۱۲۰/۴۰	۱۹/۶۵	۰/۱۴۴
	مؤنث	۱۷۸	۱۲۴/۵۵	۲۱/۵۲	
وضعیت تأهل	مجرد	۲۲۱	۱۲۱/۶۱	۲۰/۰۹	۰/۰۰۱
	متأهل	۳۶	۱۳۳/۵۲	۲۳/۸۱	
دانشکده	پزشکی	۴۲	۱۱۹/۸۰	۱۶/۰۷	۰/۶۱۷
	پرستاری و مامایی	۷۰	۱۲۵/۹۴	۲۳/۱۴	
	پیراپزشکی	۸۰	۱۲۲/۴۵	۱۹/۸۳	
	بهداشت	۴۲	۱۲۵/۴۰	۲۴/۰۶	
	دندانپزشکی	۸	۱۱۷/۰۰	۱۷/۹۳	
	فناوری‌های نوین	۱۵	۱۲۲/۴۰	۲۲/۱۸	
نوع سکونت	خوابگاهی	۱۵۳	۱۲۲/۷۵	۲۰/۳۰	۰/۶۳۰
	غیرخوابگاهی	۱۰۴	۱۲۴/۰۴	۲۲/۰۹	
سال تحصیلی	۱	۱۱۷	۱۲۴/۵۴	۲۰/۳۸	۰/۱۳۲
	۲	۵۲	۱۲۷/۲۶	۲۲/۸۰	
	۳	۶۳	۱۱۶/۸۴	۱۸/۹۹	
	۴	۱۷	۱۲۲/۴۱	۲۲/۵۶	
	۵	۴	۱۲۳/۰۰	۷/۱۶	
	۶	۱	۱۲۷/۰۰	-	

بیشتر از یادداشت‌برداری استفاده می‌کردند (P=۰/۰۰۱). همچنین دانشجویان متأهل در حیطه‌های خواندن متون درسی با میانگین نمره ۲۱ (P=۰/۰۲۳)، یادداشت برداری با میانگین نمره ۱۳/۴۱ (P=۰/۰۰۲)، تقویت حافظه با میانگین نمره ۲۵/۲۵ (P=۰/۰۰۱) و مدیریت زمان با میانگین نمره ۱۴/۹۴ (P=۰/۰۰۵) دارای نمره بالاتری نسبت به دانشجویان مجرد بوده‌اند. دانشجویان دانشکده‌های پرستاری و مامایی و فناوری‌های نوین نسبت به دیگر دانشکده‌ها، بیشتر از یادداشت‌برداری استفاده می‌کردند (P=۰/۰۰۹). بین سبک‌های یادگیری و جنسیت رابطه معناداری یافت نشد. ۳۲/۹٪ دانشجویان پسر و ۳۹/۳٪ دانشجویان دختر از سبک یادگیری همگرا، ۲۹/۱٪ دانشجویان پسر و ۲۸/۱٪ دانشجویان دختر از سبک یادگیری جذب‌کننده، ۱۱/۴٪ دانشجویان پسر و ۶/۷٪ دانشجویان دختر از سبک یادگیری انطباق‌یابنده، ۵/۱٪ دانشجویان پسر و ۳/۴٪ دانشجویان دختر از سبک یادگیری واگرا و ۲۱/۵٪ دانشجویان پسر و ۲۲/۵٪ دانشجویان دختر از ترکیبی از سبک‌ها استفاده می‌کردند (نمودار شماره۱).

نمودار شماره۱: میزان درصد دانشجویان بر اساس سبک یادگیری آن ها

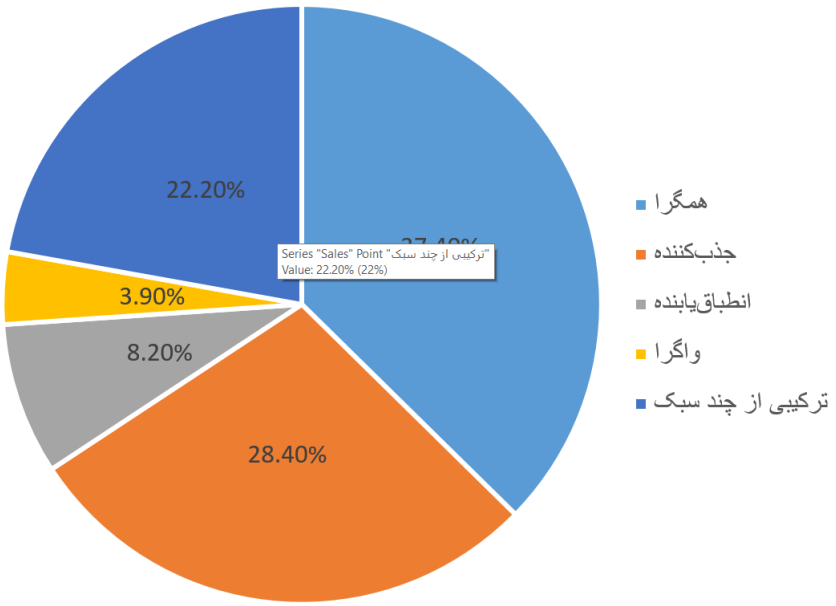

همچنین یافته‌های این پژوهش ارتباطی میان سبک‌های یادگیری و دانشکده‌های مختلف نشان نداد. دانشجویان دانشکده پزشکی بیشتر از سبک یادگیری جذب‌کننده، دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی، دانشکده پیراپزشکی، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده فناوری‌های نوین بیشتر از سبک یادگیری همگرا و دانشجویان دانشکده بهداشت بیشتر از ترکیبی از سبک‌ها استفاده می‌کردند(جدول شماره ۶).

جدول ۶: مقایسه سبک‌های یادگیری بر اساس جنسیت و دانشکده

سبک‌های یادگیری	جنسیت	فراوانی	درصد	P.V	سبک های یادگیری	دانشکده	فراوانی	درصد	P.V
همگرا	مذکر	۲۶	۳۲/۹	۰/۷۲۴	همگرا	پزشکی	۱۰	۲۳/۸	۰/۰۵۳
						پرستاری و مامایی	۲۶	۳۷/۱	
						پیراپزشکی	۳۴	۴۲/۵	
	مؤنث	۷۰	۳۹/۳			بهداشت	۱۴	۳۳/۳	
						دندانپزشکی	۴	۵۰	
						فناوری‌های نوین	۸	۵۳/۳	
جذب‌کننده	مذکر	۲۳	۲۹/۱		جذب‌کننده	پزشکی	۱۷	۴۰/۵	
						پرستاری و مامایی	۱۸	۲۵/۷	
						پیراپزشکی	۲۵	۳۱/۳	
	مؤنث	۵۰	۲۸/۱			بهداشت	۶	۱۴/۳	
						دندانپزشکی	۲	۲۵	

						فناوری‌های نوین	۵	۳۳/۳
انطباق‌یابنده	مذکر	۹	۱۱/۴		انطباق‌یابنده	پزشکی	۳	۷/۱
						پرستاری و مامایی	۶	۸/۶
						پیراپزشکی	۷	۸/۸
	مؤنث	۱۲	۶/۷			بهداشت	۴	۹/۵
						دندانپزشکی	۰	۰
						فناوری‌های نوین	۱	۶/۷
واگرا	مذکر	۴	۵/۱		واگرا	پزشکی	۱	۲/۴
						پرستاری و مامایی	۴	۵/۷
						پیراپزشکی	۲	۲/۵
	مؤنث	۶	۳/۴			بهداشت	۳	۷/۱
						دندانپزشکی	۰	۰
						فناوری‌های نوین	۰	۰
ترکیبی از دو سبک یادگیری یا بیشتر	مذکر	۱۷	۲۱/۵		ترکیبی از دو سبک یادگیری یا بیشتر	پزشکی	۱۱	۲۶/۱
						پرستاری و مامایی	۱۶	۲۲/۹
						پیراپزشکی	۱۲	۱۵/۱
	مؤنث	۴۰	۲۲/۵			بهداشت	۱۵	۳۵/۷
						دندانپزشکی	۲	۲۵
						فناوری‌های نوین	۱	۶/۷

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد که بیشتر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد از مهارت مطالعه متوسطی برخوردار هستند، به طوری که میانگین نمره مهارت‌های مطالعه در کل حدود ۱۲۳ به دست آمد. یمین فیروز و همکاران، کریستین شین یر و همکاران، پورصابری و همکاران، ترابی و همکاران و اباذری و همکاران در پژوهش‌های خود نتایج یکسانی با پژوهش حاضر ارائه کرده‌اند. آنان در پژوهش‌های خود مهارت های مطالعه آزمودنی‌ها را در حد متوسط گزارش کرده‌اند (۳۰-۲۶). همچنین آلفاریس و همکاران در مطالعه خود میانگین نمره مهارت‌های مطالعه در رزیدنت‌های پزشکی را ۴۲ از ماکزیمم نمره ۶۹ به دست آوردند (۱۲). بیشتر دانشجویان مورد مطالعه در فرجه و شب امتحان مطالعه می‌کردند که این مورد با مطالعه ترابی و همکاران مطابق است، به طوری که در مطالعه ایشان بیشتر دانشجویان کمتر از ۲ ساعت در روز در طول ترم درس می‌خواندند و بیشترین ساعات مطالعه ایشان در طول امتحانات بود (۲۹). در مطالعه پورصابری و همکاران نیز ۵۱/۹٪ دانشجویان در طول فرجه بیشترین تمرکز را برای آمادگی برای امتحانات داشتند (۲۸). در پژوهش حاضر در بین حیطه‌های مختلف مهارت‌های مطالعه، افزایش تمرکز نمره بهتری داشته است و مدیریت زمان کمترین نمره را به خود اختصاص داده است. اباذری و همکاران نیز در مطالعه خود دریافتند که میانگین نمره به دست آمده در حیطه انگیزه بیشترین و در حیطه مدیریت زمان کمترین نمره را دارد (۳۰). شهیدی و همکاران نیز ذکر کرده‌اند که مشکل اصلی دانشجویان در مهارت‌های مطالعه، نداشتن مدیریت

زمان مناسب است (۳۱). در مطالعه ترابی و همکاران نیز تنها ۳۳/۲٪ دانشجویان در حیطه مدیریت زمان مطلوب بوده‌اند (۲۹). در مطالعه حاضر، دانشجویان دختر در حیطه یادداشت‌برداری نسبت به پسران نمره بهتری داشته‌اند که از نظر آماری معنادار بوده است. در مطالعه پورصابری و همکاران، دانشجویان دختر در حیطه‌های یادداشت‌برداری، انگیزش یادگیری و برگزاری امتحانات نسبت به پسران بهتر عمل می‌کردند (۲۸). در مطالعه شهیدی و همکاران، دانشجویان دختر در حیطه‌های تمرکز، یادداشت‌برداری و نحوه خواندن متون نسبت به دانشجویان پسر بهتر بوده‌اند (۳۱). در کل می‌توان استنباط کرد که دانشجویان دختر نسبت به پسران، بیشتر به یادداشت‌برداری اهتمام می‌ورزند. میانگین نمره کل مهارت‌های مطالعه در پژوهش حاضر با جنسیت رابطه معناداری نداشته است که این مورد در مطالعات یمین فیروز و همکاران، شهیدی و همکاران و ترشیزی و همکاران مطابقت داشته است (۲۶و۳۱و۳۲). در این مطالعه میانگین نمره کل مهارت‌های مطالعه در دانشجویان متأهل به طور معناداری از دانشجویان مجرد بیشتر بوده است. همچنین برتری دانشجویان متأهل در حیطه‌های خواندن متون درسی، یادداشت‌برداری، تقویت حافظه و مدیریت زمان از نظر آماری معنادار بوده است. این نتایج یا نتایج مطالعه ترابی و همکاران مغایرت دارد، به طوری که در مطالعه ایشان بین وضعیت تأهل با مهارت‌های مطالعه و هر یک از حیطه‌های آن رابطه معناداری یافت نشد (۲۹). این تناقض می‌تواند به دلیل تفاوت در جامعه هدف باشد، چون در مطالعه ایشان فقط دانشجویان دندانپزشکی مورد مطالعه قرار گرفتند. در کل بنظر می‌رسد تأهل با ایجاد آرامش در این زمینه تاثیرگذار است و پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بیشتری برای بررسی تأثیرات ازدواج در کیفیت مطالعه انجام گیرد. در پژوهش حاضر، بین میانگین نمره مهارت‌های مطالعه با جنسیت، دانشکده، نوع سکونت، سال تحصیلی، سن و معدل رابطه‌ای یافت نشد، با این حال دانشجویان دانشکده‌های پرستاری و مامایی و فناوری‌های نوین نسبت به دیگر دانشکده‌ها، به طور معناداری بیشتر از یادداشت‌برداری استفاده می‌کردند. پورصابری و همکاران در مطالعه خود دریافتند که دانشجویان مامایی در حیطه مدیریت زمان بیشترین نمره و دانشجویان داروسازی و پرستاری کمترین نمره را داشته‌اند. در حیطه یادداشت‌برداری، دانشجویان پرستاری بیشترین نمره و دانشجویان بهداشت کمترین نمره و در حیطه انگیزش یادگیری دانشجویان پزشکی و مامایی بیشترین نمره و دانشجویان بهداشت کمترین نمره را به خود اختصاص دادند. موارد مذکور همگی از نظر آماری معنادار بوده‌اند (۲۸). در مطالعه یمین فیروز و همکاران، دانشجویان دانشکده پزشکی بهترین کیفیت را از نظر مهارت‌های مطالعه دارا بوده‌اند (۲۶).بیشتر دانشجویان پژوهش حاضر از شیوه یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی استفاده می‌کردند و بعد از آن به ترتیب، شیوه‌های یادگیری آزمایشگری فعال، مشاهده تأملی و تجربه عینی قرار داشتند. سبک یادگیری اکثر دانشجویان همگرا بوده است و سبک‌های یادگیری جذب‌کننده، انطباق‌یابنده و واگرا به ترتیب بعد از آن قرار دارند. همچنین ۲۲/۲٪ دانشجویان از ترکیبی از دو سبک یادگیری یا بیشتر استفاده می‌کردند. سبک یادگیری دانشجویان این مطالعه با هیچ کدام از عوامل دموگرافیک ارتباط نداشته است. سعید کلباسی و همکاران در پژوهش خود دریافتند که سبک یادگیری دانشجویان پزشکی به ترتیب همگرا، جذب‌کننده، واگرا و انطباق‌یابنده بود. در مطالعه ایشان بین نوع سبک یادگیری آزمودنی‌ها با سن، جنس، مقطع تحصیلی و معدل ارتباطی یافت نشد (۳۳). نصیرزاده و همکاران در پژوهش خود دریافتند که سبک‌های یادگیری اکثر دانشجویان همگرا بوده است و بعد از آن به ترتیب سبک‌های یادگیری جذب‌کننده، انطباق‌یابنده و واگرا قرار داشتند. در مطالعه ایشان بین سبک‌های یادگیری با جنسیت، وضعیت تأهل و دانشکده ارتباط معناداری وجود داشت. سبک یادگیری همگرا در دانشجویان دختر بیشتر از پسرها و در دانشجویان مجرد بیشتر از سایرین بود. سبک یادگیری اغلب دانشکده‌ها به جز دانشکده بهداشت و بین‌املل همگرا بوده است. همچنین سبک یادگیری همگرا در دانشجویان پزشکی به طور معناداری بیشتر از سایر رشته‌ها بود (۳۴). فرمانبر و همکاران در پژوهش خود دریافتند که سبک یادگیری دانشجویان مورد مطالعه به ترتیب همگرا، جذب‌کننده، انطباق‌یابنده و واگرا بوده است. در مطالعه ایشان بین سبک‌های یادگیری با سن، جنس، سال تحصیلی و موفقیت تحصیلی ارتباط معناداری یافت نشد (۳۵). نظری و همکاران در مطالعه خود بر روی دانشجویان پرستاری و اتاق عمل شهرکرد دریافتند که سبک یادگیری ترجیحی آزمودنی‌ها به ترتیب انطباق‌یابنده، واگرا، همگرا و جذب‌کننده بود (۳۶). دلیل مغایرت یافته‌های پژوهش ایشان با مطالعه حاضر را می‌توان به جامعه هدف متفاوت نسبت داد؛ به طوری که در مطالعه حاضر همه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد مورد مطالعه قرار گرفتند.

پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی مطالعاتی به صورت طولی صورت بگیرد. به طوری که دانشجویان در دو گروه قرار گرفته و در یکی از آنان مهارت‌های مطالعه آموزش داده شود و سپس تأثیرات این آموزش‌ها در پیشرفت تحصیلی این دانشجویان با گروه کنترل مقایسه گردد. همچنین بهتر است در مطالعاتی انواع روش‌های ارتقاء مهارت‌های مطالعه را در گروه‌های مختلف دانشجویان مورد مطالعه قرار داده و تأثیر این روش‌ها و مزایا و معایب هر یک بررسی شوند. از نقاط قوت این پژوهش می‌توان به انجام آن به طور وسیع در تمام دانشکده‌ها و رشته‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد اشاره داشت. از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به جمع‌آوری اطلاعات به صورت غیرحضوری و آنلاین اشاره داشت؛ به این سبب جمع‌آوری ۳۸۴ پرسشنامه که جامعه آماری محاسبه شده بود، میسر نشد و ۲۵۷ نفر در این پژوهش مشارکت کردند. تعداد بالای سوالات پرسشنامه از دیگر محدودیت‌های آن به شمار میرود.

در نتیجه می‌توان اظهار داشت اکثر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد دارای مهارت مطالعه متوسط بودند که با ایده‌آل فاصله دارد. با توجه به حجم بالا و متنوع دروس و همچنین اهمیت مهارت‌های مطالعه در عملکرد و پیشرفت تحصیلی و در نهایت تأثیر بر آینده شغلی و تحصیلی دانشجویان، بهتر است به این مهم توجه بیشتر شود و در راستای ارتقاء این مهارت‌ها گام‌های موثری برداشته شود. پیشنهاد می‌شود با مداخلاتی نظیر برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرتبط کیفیت مطالعه دانشجویان را افزایش داد. سبک‌های یادگیری غالب دانشجویان مورد مطالعه همگرا و جذب‌کننده بوده است. اطلاع از سبک‌های یادگیری مخصوصاً برای اعضای هیئت علمی ضروری می‌باشد تا با توجه بیشتر به سبک‌های یادگیری دانشجویان و تغییر روش آموزشی بر اساس آن، یادگیری مطالب در فراگیران هر چه بیشتر افزایش پیدا کند. با توجه به اینکه فرایندهای آموزش و یادگیری از مهم‌ترین رسالت‌های دانشگاه می‌باشند و مهارت‌های مطالعه و سبک‌های یادگیری، هر دو در چرخه آموزش و یادگیری تأثیرگذارند و عدم توجه به این دو عامل مهم می‌تواند این سیستم را با مشکلاتی مواجه کند، توجه و اهتمام هر چه بیشتر دانشجویان، مدیران و برنامه‌ریزان این حوزه را طلب می‌کند تا با برنامه‌ریزی‌های مناسب، مشکلات و کاستی‌های این زمینه را مرتفع سازند.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و کمیته تحقیقات دانشجویی که با حمایت‌های مادی و معنوی خود توفیق اجرای این طرح را نصیب ما کردند و تمام دانشجویان گرانقدری که بی هیچ چشمداشتی در این پژوهش مشارکت کردند، تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

References

1. Khadivzadeh T, Seif AA, Valayi NJIjome. The relationship of students' study strategies with their personal characteristics and academic background. 2004;4(2):53-61.
2. Derossis AM, Da Rosa D, Schwartz A, Hauge LS, Bordage GJTAjos. Study habits of surgery residents and performance on American Board of Surgery In-Training examinations. 2004;188(3):230-6.
3. Sirohi VJJIE. A study of underachievement in relation to study habits and attitudes. 2004;43:14-9.
4.A S. Psychology nurture: Learning and teaching psychology. Tehran: Agah. 2001:31-40.
5. Abid N, Aslam S, Alghamdi AA, Kumar T. Relationships among students' reading habits, study skills, and academic achievement in English at the secondary level. Front Psychol. 2023 Jan 27;14:1020269. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1020269. PMID: 36777200; PMCID: PMC9912844.
6. Zarezadeh Y, Rasolabadi MJJoMED. Students' study skills and habits and some related factors in Kurdistan University of Medical Sciences. 2015;8(17):29-37.
7. Hoseini M, Ahmadiye M, Abbasi MJJoEDC. Evaluation of study skills in licentiates degree students of hygiene faculty of Yazd. 2006;5(8):88-93.
8. FereidouniMoghadam M, Cheraghian BJSiDoME. Study habits and their relationship with academic performance among students of Abadan school of nursing. 2009;6(1):21-8.
9. Boehler ML, Schwind CJ, Folse R, Dunnington G, Markwell S, Dutta SJTAjos. An evaluation of study habits of third-year medical students in a surgical clerkship. 2001;181(3):268-71.
10. Campbell DPJJoCP. Achievements of counseled and non-counseled students twenty-five years after counseling. 1965;12(3):287.
11. Jenaabadi H, Marziyeh A, Ebrahimi M. The Effectiveness of Study and Learning Skills Training on of Students' Reduction of Negative Academic Emotions and Educational Self - Handicapping %J Biquarterly Journal of Cognitive Strategies in Learning. 2021;8(15):73-89.
12. AlFaris E, AlMughthim M, Irfan F, Al Maflehi N, Ponnamperuma G, AlFaris HE, Ahmed AMA, van der Vleuten C. The relationship between study skills and depressive symptoms among medical residents. BMC Med Educ. 2019 Nov 21;19(1):435. doi: 10.1186/s12909-019-1870-x. PMID: 31752831; PMCID: PMC6873798.
13. Karim SI, Irfan F, Haris S, Al-Maflehi N, Ahmed AMA, Ponnamperuma G, Al Sayyari S, Al Faris E. Relationship Between Socio-Demographics, Study Skills and Distress Among Pakistani School Students: A Cross-Sectional Study in Riyadh, Saudi Arabia.

Psychol Res Behav Manag. 2023 Mar 2;16:587-598. doi: 10.2147/PRBM.S394481. PMID: 36890853; PMCID: PMC9987450.
14. Mashayekhi F, Rafati S, Mashayekhi M, Rafati F, Mohamadisardoo MR, Yahaghi EJIjocr, et al. The relationship between the study habits and the academic achievement of students in Islamic Azad University of Jiroft Branch. 2014;2(6):182-7.
15. Faraji Khiavi F, Bagheri AJEDoJ. Students""Study Skills in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. 2018;9(3):185-96.
16. Hosseini SMH, Ahmadieh MH, Abbasi Shavazi M, Eslami Farsani SJSidome. Study Skills in Bachelor Students in the School of Public Health Yazd 2006. 2009;5(2):88-93.
17. MA M. To understand the effective studying between Ardabil city university students in 2006 year. 2008.
18. A S. Learning and Teaching Psychology.Tehran. Doran Publisher. 2001.
19. Sarchami R, Hosseini SJJQUMS. Relationship of learning styles with educational progress of nursing students in Qazvin. 2004;30:64-7.
20. Meyari A, Sabouri Kashani A, Gharib M, Beiglarkhani MJSiDoME. Comparison between the learning style of medical freshmen and fifthyear students and its relationship with their educational achievement. 2010;6(2):110-8.
21. Salehi S, Soleimani B, Shahnoushi EJIJoME. A survey of relation between learning styles and preferred thaching methods in students of nursing, isfahan university of medical sciences. 2000;1(1):42-8.
22. Van Wynen EAJNe. Information processing styles: One size doesn't fit all. 1997;22(5):44-50.
23. Ghodsbin F SM. The accelerators and preventive factors of learning clinical skills: views of nursing students. Iran J Med Education. 2007.
24. Hosseini SA, Jafari SY, Charkazi R, Bakhsha FJIJoME. The relationship between students' study skills and academic achievement. 2013;13(1):66-71.
25. Izadi S, Mohammadzadeh Edmolaee RJT, Research L. A study of relationship between learning styles, personality charac-teristics and academic performance. 2008;5(2):15-28.
26. Yaminfirooz M, YadollahPour MH, Esbakian SJESiMS. Reading Habits and Skills among Students: a Case Study of Babol University of Medical Sciences. 2019;12(5):1-8.
27. Ezeala CC, Siyanga NJJoEEfHP. Analysis of the study skills of undergraduate pharmacy students of the University of Zambia School of Medicine. 2015;12.
28. Mohammadi MM, Poursaberi R, Omidvar Borna MHJEDoJ. Students' Study Habits and its Association With Demographic Characteristics at Kermanshah University of Medical Sciences in 2015. 2017;8(1):20-9.
29. Torabi M, Haghani J, Mousavi IJSiDoME. Reviewing the dental students skills and habits in Kerman university of medical sciences Iran. 2014;11(2):244-50.

30. Abazari Z, Rigi TJHIM. Study habits and skills of students in Zahedan University of Medical Sciences, Iran. 2013;9(6):848-61.
31. Shahidi F, Dowlatkhah HR, Avand A, Musavi SR, Mohammadi EJJoAiME, Professionalism. A study on the quality of study skills of newly-admitted students of Fasa University of Medical Sciences. 2014;2(1):45.
32. Torshizi M, Varasteh S, Poor Rezaei Z, Fasihi RJIjome. Study habits in students of Birjand University of Medical Sciences. 2013;12(11):866-76.
33. Kalbasi S, Naseri M, Sharifzadeh G, Poursafar AJSiDoME. Medical students learning styles in Birjand University of Medical Sciences. 2008;5(1):10-6.
34. Nasirzadeh F, Heidarzadeh A, Shirazi M, Farmanbar R, Monfared AJRiME. Assessing learning styles of students in Guilan university of medical sciences, 2013. 2014;6(1):29-39.
35. Farmanbar R, Hosseinzadeh T, Asadpoor M, Yeganeh MJJoguoms. Association between nursing and midwifery students' learning styles and their academic achievements, based on Kolb's model. 2013;22(86):60-8.
36. Salehi S, Aein F, Alaee NJRiME. Learning Styles of Operating Room and Nursing Students of Shahrekord University of Medical Sciences. 2015;7(3):57-63.